

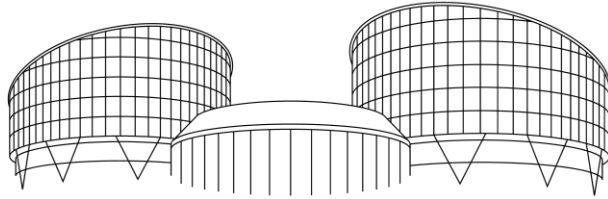
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EVROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

© Savet Evrope/Evropski sud za ljudska prava 2013. Ovaj prevod je nastao uz podršku Fiducijarnog fonda za ljudska prava Saveta Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). Tekst prevoda ne obavezuje Sud. Za sve dodatne informacije pročitajte ceo tekst obaveštenja o autorskom pravu na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe Cour européenne des droits de l'homme, 2013. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EVROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PETO ODELJENJE

PREDMET LAVREČOV PROTIV REPUBLIKE ČEŠKE

(Predstavka br. 57404/08)

PRESUDA

STRAZBUR

20. jun 2013.

Ova presuda će postati pravosnažna saglasno članu 44. stav 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta redaktorskim izmenama.

U predmetu Lavrečov protiv Republike Češke,

Evropski sud za ljudska prava (Peto odeljenje) zasedajući u Veću u čijem su sastavu bili:

Mark Villiger (Filiger), *predsednik*,
Angelika Nußberger (Nusberger),
Boštjan M. Zupančič,
Ganna Yudkivska (Hana Judkivska),
André Potocki,
Paul Lemmens (Lemens),
Aleš Pejchal (Pejhal), *sudije*,

i Claudia Westerdiek (Klaudija Vesterdijk), *sekretar Odeljenja*,

Posle rasprave vođene iza zatvorenih vrata 21. maja 2013,

Izriče sledeću presudu, donetu navedenog datuma:

POSTUPAK

1. Predmet je formiran na temelju predstavke (br. 57404/08) protiv Republike Češke koju je Evropskom sudu, na osnovu člana 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: Konvencija) podneo državljanin Rusije Evgenij Lavrečov (u daljem tekstu: podnosilac predstavke) 18. novembra 2008.

2. Podnosioca predstavke zastupao je g. R. Rozmánek, advokat s kancelarijom u Olomoucu. Češku državu (u daljem tekstu: Država) zastupao je njen zastupnik, g. Vít A. Schorm (Šorm), iz Ministarstva pravde.

3. Podnosilac predstavke se pre svega žalio zbog toga što mu je bilo prekršeno pravo na imovinu time što mu je oduzet novac položen na ime kaucije.

4. O predstavci je 27. marta 2012. obavestena Država. Rusija je pozvana da navede da li želi da podnese pismene komentare na ovaj predmet (član 36. Poslovnika Suda). Rusija nije iskoristila tu mogućnost.

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

5. Podnosilac predstavke rođen je 1952. i živi u mestu Udomlja, u Rusiji.

6. Bio je predstavnik ruskog preduzeća T., koje je kupilo vlasnički udeo u češkom preduzeću S. Podnosilac predstavke je bio član Odbora direktora preduzeća S. od 8. avgusta 1995. godine, i predsednik tog odbora od 27. februara 1996. On, međutim, nije mogao da obavlja svoju dužnost od 24.

septembra do 3. decembra 1996, kada su ga češki članovi Odbora nezakonito smenili s položaja člana Odbora direktora. Preduzeće S. je docnije postalo nelikvidno.

7. Podnosilac predstavke je 11. juna 2001. godine optužen za insajdersku trgovinu i prevaru, konkretno, za zaključivanje štetnih ugovora po preduzeće S., kao i za nanošenje preduzeću materijalne štete u vrednosti od 88.000.000 čeških kruna (CZK) (3.520.000 evra [EUR]). Podnosilac predstavke je 20. juna 2001. godine lišen slobode i određen mu je pretpretresni pritvor.

8. Podnosilac predstavke je 8. januara 2002. godine podneo zahtev za puštanje na slobodu uz kauciju i ponudio je da plati jemstvo od četiri miliona CZK (160.000 EUR). U njegovom zahtevu bilo je navedeno da je svestan sadržaja člana 73. stav 3. Zakonika o krivičnom postupku, u kome su utvrđeni uslovi pod kojima kaucija može biti oduzeta. Okružni sud u Ostravi je 17. januara 2002. doneo odluku da podnosilac predstavke može biti pušten na slobodu ako plati kauciju od 10.000.000 CZK (400.000 EUR). U obrazloženju sud je naveo da zahteva toliko visoku kauciju zbog izuzetne težine krivičnih dela koja se optuženome stavljaju na teret, kao i zbog važnosti razloga zbog kojih mu je prvobitno bio određen pritvor, posebno zbog velike opasnosti od njegovog bekstva.

9. Podnosilac predstavke je 31. januara 2002. ovlastio svoga advokata da plati kauciju u iznosu koji je odredio Okružni sud. Takođe se obavezao da će stalno boraviti na adresi koju je naveo u Republici Češkoj, da će prisustvovati svim ročištima u postupku koji se vodi po njegovom predmetu i izjavio je da je upoznat sa činjenicom da će sredstva položena na ime kaucije biti oduzeta ako ne bude poštovao sve navedene uslove. Oslobođen je uz kauciju 22. februara 2002. godine. Kada je puštan na slobodu, bilo mu je naređeno da stalno boravi na svojoj adresi u Republici Češkoj i da tamo prima poštu.

10. Okružni sud je 7. juna 2002. godine dopustio podnosiocu predstavke da napusti Češku i ode u Rusiju, gde će boraviti do 18. juna 2002, pod uslovom da se vrati i prisustvuje prvom ročištu, zakazanom za 19–21. jun 2002. Bilo je to četvrti put da je podnosiocu predstavke odobren takav zahtev. Prethodno je već tri puta boravio u Rusiji, između februara i juna 2002, i svaki put bi se vratio u Češku.

11. Podnosilac predstavke je 17. juna 2002. obavestio svog advokata da mu je 14. juna 2002. u Moskvi ukraden pasoš sa ulaznom vizom za Republiku Češku i da je podneo zahtev za novi pasoš. Usled toga ročište je odloženo na 7–9. avgust 2002.

12. Podnosiocu predstavke je na njegovu adresu u Republici Češkoj upućen poziv za novo ročište, ali je poziv vraćen kao neisporučen. Okružni sud je takođe pokušao da mu uruči poziv preko advokata.

13. Advokat je 8. jula 2002. poslao određene isprave Okružnom sudu, uključujući potvrdu ruskih vlasti da se zvanično prebivalište podnosioca predstavke u Rusiji nalazi u gradu Udomlja.

14. Advokat je 30. jula 2002. obavestio Okružni sud da ne poseduje detalje o mogućnosti neposrednog kontakta s podnosiocem predstavke u Rusiji i da je poziv na ročište svome branjeniku poslao na adresu koju mu je dao jedan od saoptuženih podnosilaca predstavke.

15. Pošto podnosilac predstavke još nije dobio novi pasoš, a usprotivio se mogućnosti da ročište bude održano bez njegovog prisustva, ročište koje je bilo zakazano za 7–9. avgust 2002. odloženo je.

16. Okružni sud je 12. marta 2003. godine, pošto u međuvremenu nije dobio nikakve informacije od podnosioca predstavke, zatražio proveru preko Interpola i Trgovinskog predstavništva Ruske Federacije u Republici Češkoj da bi utvrdio da li je podnosilac predstavke zaista podneo zahtev za dobijanje novog pasoša.

17. Stranke u sporu nisu saglasne kada je reč o danu u kome je podnosilac predstavke dobio novi pasoš ruskih vlasti. Država tvrdi da se to dogodilo 28. februara 2003, dok podnosilac predstavke navodi da se to dogodilo tek 2. aprila 2003. Podnosilac predstavke nije obavestio Okružni sud da je dobio novi pasoš.

18. Okružni sud je zakazao novo ročište za 6–8. septembar 2004, a 22. marta 2004. poslao je poziv podnosiocu predstavke preko Ministarstva pravde na adresu u gradu Podolsk u Rusiji, koji je u spisu predmeta bio registrovan kao prebivalište podnosioca predstavke u Rusiji. Okružni sud je takođe upozorio podnosioca predstavke da se činjenica da nije podneo zahtev za dobijanje češke vize, da je ostao u Rusiji i da nije bio u kontaktu s tim sudom kosi sa uslovima pod kojima je privremeno pušten na slobodu uz kauciju što se može okvalifikovati kao izbegavanje krivičnog postupka i da mu zbog toga mogu biti oduzeta sredstva deponovana na ime kaucije. Podnosiocu predstavke je takođe ukazano na mogućnost da se krivični postupak protiv njega vodi *in absentia*.

19. Ministarstvo pravde Ruske Federacije obavestilo je češke vlasti da podnosilac predstavke nema registrovanu prijavu boravka i da ne živi na navedenoj adresi u Podoljsku, kao i da nije utvrđeno gde trenutno boravi. Zato nije bilo moguće uručiti mu poziv na ročište.

20. Podnosilac predstavke je ipak saznao za predviđeno ročište i pribavio je kratkoročnu vizu kojom mu je dopušteno da boravi u poseti Republici Češkoj između 2. i 12. septembra 2004.

21. Međutim, podnosilac predstavke je 2. septembra 2004. uputio telefaks Okružnom sudu tražeći odlaganje ročišta, pozivajući se pritom na neodređene zdravstvene probleme i navodeći da sada ima nove advokate kojima je potrebno izvesno vreme da se upoznaju s predmetom. Nije naveo svoju adresu u Rusiji. Stoga je Okružni sud bio u obavezi da još jednom odloži suđenje.

22. Okružni sud je 28. februara 2005. zamolio Ministarstvo pravde da zatraži od ruskih vlasti da predaju podnosiocu predstavke poziv na ročište zakazano za 21–23. novembar 2005, i da taj poziv upute u Podoljsku ili na adresu u Udomlji. Ipak, poziv na suđenje podnosiocu predstavke uručen je tek 16. januara 2006, u Udomlji. Okružni sud je 21. novembra 2005. ponovo odložio ročište.

23. Okružni sud je 6. decembra 2005. odlučio da krivični postupak protiv podnosioca predstavke vodi *in absentia*. Sud je konstatovao da je podnosilac predstavke izbegavao krivični postupak time što je boravio van zemlje, da se od juna 2002. nije vratio u Republiku Češku i da je svojim boravkom u Rusiji prouzrokovao velike teškoće za vođenje postupka. Okružni sud je takođe utvrdio da je obrazloženje koje je podnosilac predstavke naveo za izostanak s ročišta 2. septembra, pozivajući se na zdravstvene probleme, bilo potpuno nedovoljno i neprimereno. Sem toga, sud je primetio da podnosilac predstavke ne poštuje uslove koji su utvrđeni i s kojima se saglasio kada je puštan na slobodu uz kauciju: u uslovima je bilo izričito navedeno da će se pojaviti na svakom ročištu i da će i dalje boraviti na svojoj adresi u Republici Češkoj.

24. Ročišta pred Okružnim sudom održana su 27–29. marta, 5–7. juna, 11. septembra i 23. oktobra 2006. u postupku koji je protiv podnosioca predstavke vođen *in absentia*.

25. Okružni sud je 23. oktobra 2006. u potpunosti oslobodio podnosioca predstavke optužbi, utvrdivši da on nije počinio nijedno krivično delo, već da je obavljao standardne i transparentne poslovne aktivnosti.

26. Viši sud u Olomoucu je 28. juna 2007. potvrdio tu presudu.

27. Na zahtev podnosioca predstavke, Okružni sud je 1. novembra 2007. presudio da podnosiocu predstavke treba da bude vraćen iznos kaucije, budući da nije bio propisno obavešten o posledicama koje će uslediti ako ne bude ispunio sve uslove puštanja na slobodu uz kauciju. Sem toga, u ovom slučaju nije bila primenljiva nijedna situacija predviđena članom 73a stav 4. Zakonika o krivičnom postupku za oduzimanje novca uplaćenog na ime kaucije.

28. Viši sud je 5. decembra 2007. poništio tu odluku i presudio da se sredstva položena na ime kaucije moraju oduzeti. Viši sud je stao na stanovište da je podnosilac predstavke morao biti upoznat s mogućnošću da mu novac položen na ime kaucije bude oduzet čak i ako nije bio zvanično obavešten o tome, zato što su u njegovim zahtevima za puštanje na slobodu bile sadržane i izjave o tome da je upućen u mogućnost oduzimanja novca ako prekrši uslove puštanja na slobodu. Viši sud je takođe smatrao da je tačno da izvesno vreme podnosilac predstavke nije mogao da dođe u Republiku Češku zbog toga što je izgubio pasoš i zbog toga što je češkim vlastima trebalo vremena da mu izdaju novu vizu. Međutim, podnosilac predstavke nije preuzimao poštu upućenu na adresu u Podoljsku, što je adresa koju je sam dao Tužilaštvu, pa stoga pisma koja mu je Sud upućivao

nisu mogla da mu budu blagovremeno uručena. Iz ponašanja podnosioca predstavke takođe je bilo sasvim jasno da on izbegava krivično gonjenje time što uporno ne dolazi u zemlju. Sem toga, podnosilac predstavke nije održavao kontakt sa Okružnim sudom iako je znao za vođenje postupka. Uslovi za oduzimanje novca položenog na ime kaucije saglasno članu 73a stav 4. Zakonika o krivičnom postupku stoga su bili ispunjeni, posebno s obzirom na činjenicu da se podnosilac predstavke krio, da nije obavestio nadležne organe o svom prebivalištu i da je na taj način onemogućio da mu bude uručeno zvanično pismo.

29. Podnosilac predstavke je uložio ustavnu žalbu na tu odluku, tvrdeći da je nepravično da mu se oduzme tako veliki iznos sredstava položenih na ime kaucije, iako nije počinio nijedno krivično delo. Takođe je osporio zaključke Višeg suda.

30. Ustavni sud je 3. juna 2008. odbacio ustavnu žalbu kao očigledno neosnovanu.

II. MERODAVNO UNUTRAŠNJE PRAVO

31. Član 73a st. 1. i 2. Zakonika o krivičnom postupku predviđa da lice koje se nalazi u pretpretresnom pritvoru može biti pušteno na slobodu uz kauciju, gde minimalno jemstvo iznosi 10.000 CZK, a stvarni iznos utvrđuje sud, zavisno od specifičnih okolnosti vezanih za optuženog i za sam predmet.

32. Saglasno stavu 4. (u datom trenutku, to je bio stav 3) tog člana ZKP, sredstva položena na ime kaucije oduzimaju se, *inter alia*, ako optuženi pobegne, skriva se ili ako ne obavesti nadležne organe o promeni svog prebivališta, čime onemogućava da mu bude uručen zvanični sudski poziv. Saglasno stavu 9. (u datom trenutku, to je bio stav 6) navedenog člana, optuženi mora biti unapred obavešten o uslovima pod kojima novac položen na ime kaucije može biti oduzet.

PRAVO

I. NAVODNO KRŠENJE ČLANA 1. PROTOKOLA BR. 1.

33. Podnosilac predstavke se žalio da je oduzimanjem sredstava položenih na ime kaucije pošto je oslobođen optužbi za krivično delo bio prekršen član 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju, koji glasi kako sledi:

„Svako fizičko i pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim načelima međunarodnog prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne utiču na pravo države da primenjuje zakone koje smatra potrebnim da bi regulisala korišćenje imovine u skladu sa opštim interesima ili da bi obezbedila naplatu poreza ili drugih dažbina ili kazni.”

A. Prihvatljivost

34. Evropski sud primećuje da ova predstavka nije očigledno neosnovana u smislu člana 35. stav 3. tačka a) Konvencije. Sem toga, Sud primećuje da predstavka nije neprihvatljiva ni po jednom osnovu. S tih razloga, predstavka mora biti proglašena prihvatljivom.

B. Suština spora

1. Podnesci stranaka

35. Podnosilac predstavke je pre svega tvrdio da je oduzimanje novca položenog na ime kaucije bilo nezakonito zato što nije bio propisno obavешten o mogućnosti oduzimanja. Tvrdio je da se nije krio i da nije njegova greška to što Okružni sud nije slao poštu na njegovu ispravnu adresu u Rusiji, to jest na njegovo prebivalište u Udomlji. Postojali su objektivni razlozi zbog kojih se nije pojavio na suđenju, uključujući gubitak pasoša, neizdavanje vize i bolest.

36. Podnosilac predstavke je sem toga tvrdio da je odluka Višeg suda o oduzimanju tako velike količine novca date na ime kaucije bila nesrazmerna. U celini uzev, osnovni cilj kaucije jeste da se spreči počinitelac krivičnog dela da izbegne kaznu i da se obezbedi ostvarivanje svrhe krivičnog postupka. Po njegovom mišljenju, krivični postupak je valjano sproveden uprkos njegovom odsustvu i svrha krivičnog postupka je ostvarena. S tog razloga, oduzimanje sredstava položenih na ime kaucije predstavlja nesrazmerno mešanje u njegovu imovinu, čak i pod pretpostavkom da je prekršio uslove puštanja na slobodu uz kauciju.

37. Konačno, podnosilac predstavke je naveo da je oduzimanje sredstava položenih na ime kaucije pošto je lice o kome je reč već oslobođeno optužbi i samim tim proglašeno nevinim nepravično i protivno zdravom razumu.

38. Država je, sa svoje strane, ocenila da je predstavka očigledno neosnovana. Država je zastupala stanovište da mešanje treba da bude ocenjeno u svetlosti drugog stava člana 1. Protokola br. 1, koji se tiče kontrole, odnosno regulisanja korišćenja imovine. Sem toga, Država smatra da je oduzimanje sredstava uplaćenih na ime kaucije bilo zakonito, kao što su to zaključili domaći sudovi.

39. Država je ukazala na to da je Okružni sud ulagao intenzivne napore tokom gotovo četiri godine ne bi li pozvao podnosioca predstavke na ročište. Za sve to vreme podnosilac predstavke je Sudu dostavio izvestan

broj isprava, ali nijedna od tih isprava nije sadržala nijednu informaciju o promeni adrese prebivališta na koju može biti dostavljena sudska prepiska. Iako je podnosilac predstavke bio propisno ovlašćen da odsustvuje s prvog ročišta 19. juna 2002. godine, njegovo potonje ponašanje i odnos prema krivičnom postupku jasno su pokazali njegovu nameru da taj postupak izbegne svojim nedolaženjem u zemlju, i zaista je bio uspešan u tom izbegavanju, budući da je Okružni sud na kraju morao da mu sudi *in absentia*. Podnosilac predstavke je tokom nekoliko godina imao priliku da se neposredno obrati Okružnom sudu, obavesti ga o adresi u Rusiji na koju mu može biti uručen poziv i sugeriše datum kada će biti u mogućnosti da otputuje u Republiku Češku kako bi prisustvovao ročištu, ali on ništa od svega toga nije učinio.

40. Država je sem toga tvrdila da ne postoji neposredna veza između oduzimanja novca položenog na ime kaucije i oslobađanja od krivičnih dela za koja ga je teretila optužnica. Svrha kaucije jeste zamena pritvora i istovremeno odvracanje lica protiv koga se vodi krivični postupak od pokušaja da omete ili izbegne taj postupak. Ako lice protiv koga se krivični postupak vodi ne ispuni uslove kaucije, logična posledica takvog njegovog ponašanja jeste oduzimanje novca položenog na ime kaucije, te je stoga reč o zakonitom lišenju imovine u tom smislu. Činjenica da je lice protiv koga se vodio krivični postupak docnije oslobođeno ni na koji način nije uticala na zakonitost njegovog pritvora. Svrha kaucije i svrha kazne bitno su različite među sobom. Ako se zakonom propisani uslovi u vezi s kaucijom ispune, iznos kaucije se vraća. Kaucija nije kazna za počinjeno krivično delo, već je to jedna vrsta jemstva, tj. osiguranja.

41. Iznos kaucije bio je primeren imovinskom stanju podnosioca predstavke, što je savršeno jasno već iz činjenice da je on bio u stanju to da plati. Kaucija kao sredstvo za osiguranje saradnje optuženog s krivičnopravnim organima namerno je određena na takvom nivou da bi njen gubitak predstavljao znatno mešanje u imovinsko stanje lica koje je sredstva na ime kaucije deponovalo. Da nije tako, kaucija ne bi odgovarala svrsi.

42. Konačno, Država je primetila da podnosilac predstavke nije precizirao šta je tačno za njega predstavljalo prekomerno finansijsko breme koje bi moglo proisteći iz oduzimanja novca položenog na ime kaucije. On ni na koji način nije dokumentovao tvrdnju da je zapao u finansijske teškoće zbog toga što mu je oduzet novac položen na ime kaucije.

2. Ocena Evropskog suda

43. Evropski sud pre svega smatra da oduzimanje novca položenog na ime kaucije predstavlja mešanje Države u pravo podnosioca predstavke na zaštitu imovine. Evropski sud ne smatra da je neophodno da odlučuje o tome da li je mešanje trebalo razmatrati sa stanovišta drugog stava člana 1. Protokola br. 1, kao što je tvrdila Država, zato što su, u svakom slučaju, tri pravila sadržana u članu 1. Protokola br. 1. međusobno povezana i

primenljiva načela su slična među sobom (vidi *James i ostali protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, 21. februar 1986, stav 37, Series A no. 98). Stoga će Sud situaciju zbog koje je uložena predstavka razmotriti samo u svetlosti opšteg pravila utvrđenog u prvoj rečenici prvog stava člana 1. Protokola br. 1. (vidi, *mutatis mutandis*, *Broniowski protiv Poljske* [GC], no. 31443/96, stav 136, ECHR 2004-V i *Gladysheva protiv Rusije*, no. 7097/10, stav 71, 6. decembar 2011).

44. Evropski sud ponovo naglašava da mešanje u pravo, kako bi bilo saglasno toj odredbi, mora biti zakonito, mora biti u opštem interesu i mora biti srazmerno, drugačije rečeno, njime mora biti uspostavljena „pravična ravnoteža” između zahteva opšteg interesa zajednice i zahteva zaštite osnovnih prava pojedinca (vidi, među mnogim drugim autoritetima, presude u predmetima *Beyeler protiv Italije* [GC], no. 33202/96, stav 107, ECHR 2000-I i *Gladysheva protiv Rusije*, gore naveden predmet, stav 65). Prilikom procene srazmernosti mešanja, Evropski sud mora uzeti u obzir, s jedne strane, važnost cilja kome se teži, dok s druge strane mora uzeti u obzir breme koje se time nameće podnosiocu predstavke, uključujući tu prirodu mešanja, ponašanje podnosioca predstavke, kao i državnih organa (vidi *Yildirim protiv Italije* (dec.), no. 38602/02, 10. april 2003, i *Forminster Enterprises Limited protiv Republike Češke*, no. 38238/04, stav 75, 9. oktobar 2008).

45. Kada je reč o zahtevu koji se odnosi na „zakonitost”, Evropski sud pre svega primećuje da ništa u datom predmetu ne ukazuje na to da je Viši sud pogrešno primenio date zakonske odredbe, konkretno član 73a stav 3. Zakonika o krivičnom postupku, ili da je doneo proizvoljne zaključke. Sem toga, ništa ne ukazuje na to da merodavne odredbe nisu bile dostupne, precizne i predvidljive (vidi *Beyeler*, gore navedeni predmet, st. 108–109). Shodno tome, oduzimanje sredstava položenih na ime kaucije bilo je u skladu sa zahtevom zakonitosti.

46. Evropski sud sem toga smatra da se oduzimanjem novca položenog na ime kaucije težilo legitimnom cilju propisnog vođenja krivičnog postupka i, uopštenije gledano, borbe protiv kriminala i sprečavanja kriminala, što nesumnjivo spada u domen opštih interesa predviđenih članom 1. Protokola br. 1. (vidi gore navedeni predmet *Yildirim*, kao i *Denisova i Moiseyeva protiv Rusije*, no. 16903/03, stav 58, 1. april 2010). Evropski sud takođe smatra da je taj opšti interes izuzetno važan.

47. Kada je reč o testu srazmernosti, Evropski sud pre svega primećuje da kaucija od oko 400.000 EUR predstavlja znatna novčana sredstva. Međutim, pravi trenutak za razmatranje pitanja srazmernosti iznosa koji se polaže kao jemstvo, odnosno osiguranje za kauciju jeste trenutak određivanja kaucije (vidi predmet *Mangouras protiv Španije* [GC], no. 12050/04, st. 78. i 80, ECHR 2010), a ne trenutak u kome je ta kaucija oduzeta. U datom slučaju, podnosilac predstavke ne smatra da je početni iznos određen na ime kaucije bio nerazuman, i zaista Evropski sud

primećuje da je on očigledno bio kadar da brzo i bez prekomernih teškoća obezbedi ta sredstva.

48. Glavno pitanje u ovom predmetu jeste da li je oslobađanje od svih tačaka optužnice trebalo da igra izvesnu ulogu u odluci o oduzimanju sredstava položenih na ime kaucije. U tom kontekstu, Evropski sud primećuje da je svrha kaucije obezbeđenje propisnog vođenja krivičnog postupka, a pre svega osiguranje da se optuženi pojavi na ročištima (vidi, u kontekstu početnog određivanja kaucije, gore navedeni predmet *Mangouras protiv Španije* [GC], stav 78).

49. Međutim, vođenje krivičnog postupka bilo je bitno otežano time što podnosilac predstavke nije ispunjavao uslove puštanja na slobodu uz kauciju. Podnosilac predstavke se nije pojavio ni na jednom predviđenom ročištu i nije ni na koji način pomogao sudu, uprkos tome što je morao biti svestan da time krši uslove koji su mu određeni prilikom puštanja uz kauciju. Ročišta su nekoliko puta morala da budu odlagana, zbog čega je trajanje krivičnog postupka znatno produženo, a Okružni sud je bio suočen s velikim teškoćama u svojim pokušajima da podnosiocu predstavke uruči dokumente.

50. Sem toga, mora se istaći kako činjenica da je podnosilac predstavke oslobođen sama po sebi ne znači da je krivični postupak koji je protiv njega bio vođen nezakonit ili ga na bilo koji drugi način dovodi u pitanje. Različiti standardi dokazivanja potrebni su da bi neko lice bilo osuđeno, što se obično opisuje kao dokaz izvan svake razumne sumnje, i da bi to lice bilo krivično gonjeno, što se obično opisuje kao razumna ili osnovana sumnja da je lice počinilo krivično delo. S tih razloga, mogu postojati slučajevi razumne sumnje koji na suđenju ne dovedu do toga da lice bude osuđeno izvan svake razumne sumnje. Ipak, u takvim situacijama još uvek postoji zakoniti interes države za propisno vođenje postupka i za to da se obezbedi da pojedinci u odnosu na koje postoji razumna sumnja da su počinili krivično delo ne pokušaju da izbegnu pravdi niti da podriju neometano odvijanje postupka tokom koga treba da bude utvrđena njihova krivica ili njihova nevinost.

51. Sa svih tih razloga, ishod postupka nije od neposrednog značaja za pitanje oduzimanja sredstava položenih na ime kaucije. Pre se postavlja pitanje da li je oduzimanje bilo srazmerno s obzirom na kršenje uslova kaucije tokom postupka.

52. Evropski sud primećuje da sredstva položena na ime kaucije u ovom slučaju nisu bila oduzeta zbog nemogućnosti uručivanja jednog jedinog pismena podnosiocu predstavke. Viši sud je zaključio da je podnosilac predstavke uspevao da izbegne krivično gonjenje tako što je nekoliko godina boravio van zemlje. Evropski sud smatra da iako je u početku podnosilac predstavke mogao imati objektivne razloge za to što nije prisustvovao ročištima, to ni u kom slučaju ne može da se kaže za period koji je nastupio pošto je dobio novi pasoš.

53. Podnosilac predstavke je imao mnoštvo mogućnosti da se pojavi na suđenju. Ročišta su nekoliko puta odlagana i zakazivana za nove datume. Podnosilac predstavke je dobio novi pasoš, prema svojoj verziji događaja u aprilu 2003, a odluka da se suđenje drži *in absentia* doneta je tek u decembru 2005. Prema tome, podnosilac predstavke je imao najmanje dve godine i osam meseci na raspolaganju da stupi u kontakt sa Okružnim sudom kako bi taj sud mogao da odredi datum za ročište kada bi podnosilac predstavke mogao da doputuje u Republiku Češku. U takvim okolnostima, zaključak Višeg suda o tome da je podnosilac predstavke svojim ponašanjem pokazao da izbegava krivično gonjenje ne izgleda nimalo nerazumno.

54. U takvim okolnostima – dakle, u okolnostima kada je podnosilac predstavke morao biti svestan činjenice da tokom znatnog perioda krši uslove koji su mu postavljeni prilikom puštanja na slobodu uz kauciju – on je bio taj koji je trebalo da jasno i neopozivo obavesti Okružni sud o svojoj adresi u Rusiji i da ostane u stalnom kontaktu s tim sudom, jer bi to predstavljalo protivtežu teškoćama u vezi sa isporukom zvaničnih pismena u Rusiju, što treba razmotriti sa stanovišta Evropske konvencije o uzajamnoj pomoći u krivičnim stvarima. Podnosilac predstavke to, međutim, nije učinio. Pismo advokata podnosioca predstavke od 8. jula 2002. u takvim okolnostima ne može se smatrati dovoljnim. U tom pismu je samo navedeno gde je zvanična adresa podnosioca predstavke u Rusiji, ali nije ni na koji način ukazano na to gde on želi da mu se dostavlja zvanična prepiska. Sem toga, podnosilac predstavke je 2. septembra 2004. obavestio sud da nije u mogućnosti da prisustvuje ročištu zbog toga što ima zdravstvene probleme i što je imenovao nove advokate, ali ni tada nije naveo adresu na koju mu može biti dostavljana pošta u Rusiju.

55. Konačno, Evropski sud dodaje da je oduzimanje novčanih sredstava položenih na ime kaucije, to jest mešanje u datom slučaju, predstavljalo rezultat potpuno akuzatornog postupka u kome je podnosilac predstavke mogao da iznese svoje argumente. Domaći sudovi su pomno razmotrili sva pitanja od značaja za postupak i sveobuhvatno su obrazložili svoje odluke (vidi *G. protiv Nemačke* (dec.), no. 10577/83, 6. maj 1985). Na taj način su bili ispunjeni procesni zahtevi člana 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju (vidi *AGOSI protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, 24. oktobar 1986, stav 55, Series A no. 108).

56. Imajući na umu sve navedene razloge, Evropski sud smatra da je odlukom o oduzimanju novca koji je podnosilac predstavke položio na ime kaucije bila uspostavljena „pravična ravnoteža” između zahteva opšteg interesa zajednice i zahteva u vezi s pravima podnosioca predstavke u okolnostima datog predmeta.

57. S tih razloga, u ovom slučaju nije bio povređen član 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.

II. NAVODNO KRŠENJE ČLANA 6. KONVENCIJE

58. Žaleći se prema članu 6. Konvencije, podnosilac predstavke je osporio odluke domaćih sudova o kauciji i naveo da te odluke nisu bile u dovoljnoj meri obrazložene.

59. U svetlu celokupnog materijala kojim raspolaže, kao i u meri u kojoj su pitanja na koja se podnosilac predstavke žalio u njegovoj nadležnosti, Evropski sud zaključuje da tu nema ničega što bi na bilo koji način ukazalo na povredu prava i sloboda utvrđenih Konvencijom ili protokolima uz nju. Prema tome, ovaj deo pritužbe je očigledno neosnovan i mora biti odbačen saglasno stavu 3. tačka a) i stavu 4. člana 35. Konvencije.

SA SVIH TIH RAZLOGA, EVROPSKI SUD

1. *Proglašava* jednoglasno pritužbu u vezi s članom 1. Protokola br. 1. prihvatljivom, a ostatak predstavke neprihvatljivim;
2. *Zaključuje* sa šest glasova prema jednome da nije bilo kršenja člana 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.

Sastavljeno na engleskom jeziku i dostavljeno u pismenoj formi 20. juna 2003, saglasno Pravilu 77. st. 2. i 3. Poslovnika Suda.

Claudia Westerdiek,
sekretar

Mark Villiger,
predsednik

Izdvojena mišljenja nisu prevedena, ali su navedena na engleskom i francuskom jeziku u zvaničnoj verziji ili verzijama presude. Zvanična verzija presude može se naći u bazi podataka HUDOC koja sadrži predmete iz sudske prakse Evropskog suda.

© Savet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2013.

Zvanični jezici Evropskog suda za ljudska prava su engleski i francuski. Ovaj prevod je nastao uz podršku Fiducijarnog fonda za ljudska prava Saveta Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). Tekst prevoda ne obavezuje Sud, niti Sud snosi bilo kakvu odgovornost za njegov kvalitet. Prevod može biti preuzet iz baze podataka predmeta Evropskog suda za ljudska prava HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili iz kakve druge baze podataka sa kojom je Sud podelio ovaj prevod. Tekst može biti preštampan u

nekommercijalne svrhe pod uslovom da se tačno naznači puni naziv predmeta, uz gore navedeno obaveštenje o autorskom pravu i uz pozivanje na Fiducijarni fond za ljudska prava Saveta Evrope. Ako nameravate da bilo koji deo ovog prevoda iskoristite u komercijalne svrhe, molimo vas da se prethodno obratite na adresu publishing@echr.coe.int.

© **Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013.**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© **Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013.**

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.